

«СЕМЕЙ ҚАЛАСЫНЫҢ ШӘКЕРІМ АТЫНДАҒЫ УНИВЕРСИЕТІ» КеАҚ

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ ДАМУ ЖОСПАРЫ

6B01510 – Биология

Семей

«СЕМЕЙ ҚАЛАСЫ ШӘКӘРІМ АТЫНДАҒЫ УНИВЕРСИТЕТ» КЕАҚ

БЕКІТІЛДІ

Басқарма мүшесі - ақадемиялық мәселелер жөніндегі
проректор И.Оралканова
«06» 06 2023 ж.

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ ДАМУ ЖОСПАРЫ

«6B01510 – Биология»

(ББ коды және атауы)

2023-2027 жылдарға арналған

Семей 2023 ж

Мазмұны

1.	Білім беру бағдарламасының даму жоспарының төлкүжаты	3
2.	ББ аналитикалық негізdemесі	4
2.1	Білім беру бағдарламасы туралы ақпарат	4
2.2	Оқушылар туралы мәлімет	4
2.3	ББ дамуының ішкі және сырткы жағдайлары	4
2.4	Білім беру бағдарламасын жүзеге асыратын педагогикалық үжым туралы ақпарат	5
2.5	ББ жетістіктерінің сипаттамалары	6
3	ББ дамыту жоспарының негізгі мақсаттары	7
4	ББ тәуекелді талдау	8
5	ББ дамыту бойынша іс-шаралар жоспары	9

1. «6B01510 – Биология» бакалавриат бағдарламасының даму жоспарының паспорты

1	Даму негізі	Шәкәрім университетінің 2021-2025 жылдарға арналған стратегиялық жоспары Факультеттің жұмыс жоспары
2	ББ Академиялық комитетімен әзірленген	АК жетекшісі: Мукаев Ж.Т., PhD декан ЖФФ Бағдарлама жетекшісі: Садыкова Р.А., аға оқытушы, а/ш.ғ.к. АК мүшелері: Рахимжанова А.М., PhD кафедра менгерушісі АК мүшелері: Куанышбаева М.Ғ., б. ғ.к., доцент, Қажыгелдиева Л.К., аға оқытушы Ныгмеджанова Г.К. № 16 Т.Аманов атындағы КММ ЖОББМ, биология мұғалімі Төлеубаева Г.Т., Биология мұғалімдерінің қалалық әдістемелік бірлестігінің жетекшісі, жоғары санатты биология мұғалімі. Жумабекова Назгуль, Б-001 тобының студенті, ОП 6B01510- «Биология» Қалданова Дана, Б-001 тобының студенті, ОП 6B01510- «Биология»
3	Іске асыру мерзімі	2023-2027
4	Күтілетін іске асыру нәтижелері	Қазақстандық жоғары білім беру жүйесінде білім беру сапасының жақсаруына, құзіретті, бәсекеге қабілетті, жаңашылдыққа бейім, өзгермелі еңбек нарығы жағдайына бейімделетін маман даярлауға байланысты білім беру бағдарламаларын жобалауға көзқарастар өзгеруде. Жаңа жағдайлар білім берудің қоғамдағы рөлін ғана емес, оның мақсаттарын, міндеттері мен мазмұнын өзгертеді, бұл бағдарламаларды, оқу-әдістемелік материалдарды үнемі жаңартып отыру қажеттілігін талап етеді.

2. ББ аналитикалық негізdemесі

2.1 Білім беру бағдарламасы туралы ақпарат:

Білім беру бағдарламасы Ұлттық біліктілік шеңберіне және кәсіби стандарттарға, Дублин дескрипторларына және Еуропалық біліктілік шеңберіне сәйкес әзірленген. Бакалавриаттың білім беру бағдарламасын игерудің типтік мерзімі – 4 жыл.

6B01510 - Биология ББ Академиялық комитетімен әзірленген.

Жаратылыстану-математика факультетінің сапаны қамтамасыз ету комиссиясының отырысында қаралды
(№ 4/1 «4» апреля 2023ж.)

Университеттің Ғылыми кеңесінің отырысында бекітілген («25» 04 .2023 ж. № 8 хаттама).

Білім беру үдерісін аяқтаудың негізгі критерийі 6B01510 - Биология білім беру бағдарламасы бойынша білім бакалавры ғылыми дәрежені бере отырып, кемінде 240 кредитті игеру болып табылады

2.2 ББ-де студенттер туралы мәліметтер

Оқу жылы Оқу негізі	2023-2024 оқу жылы	2024-2025 жж оқу жылы	2025-2026 жж оқу жылы	2026-2027 жж оқу жылы
Грант	30	32	33	34
Шарт	40	40	42	42
Барлығы	70	72	75	76

2.3 ББ дамуының ішкі және сыртқы жағдайлары

6B01510 - Биология ББ кәсіптік қызметке дайындалуға арналған компоненттерді қамтиды. Бұл зертханалық және практикалық сабактардың тақырыптары мен тапсырмалар тізімінде, студенттің өздік жұмысына арналған тапсырмаларды орындау түрлері мен нысандарының тізімінде көрсетіледі. Сабактарды өткізуудің әртүрлі формалары (дәстүрлі және фронтальды және демонстрациялық эксперименттер, кейс-әдістер мен жобалық оқыту әдістері, проблемалық және

кезеңдік, модульдік оқыту әдістері), дипломдық жұмыстар, кәсіби тәжірибелер де кәсіби қасиеттерді қалыптастырады. Танымдық және ғылыми-шығармашылық белсенділікті белсендіруге студенттердің кафедрадағы ғылыми үйрмелерге, семинарлар, дөңгелек үстелдер мен конференциялар жұмыстарына қатысуы да ықпал етеді.

Курстардың оқу жоспарлары, дәрістердің, практикалық және зертханалық сабактардың мазмұны кітапхана қорын жаңартуды, ішкі және сыртқы нормативтік құжаттардың талаптарын және білім беруді дамыту тұжырымдамаларын ескере отырып түзетіледі. ББ бойынша 15 оқу аудиторияларында сабак өткізіледі. ББ студенттерін практикалық оқыту болашақ мамандарды кәсіби даярлау жүйесінің маңызды буыны болып табылатын оқу және өндірістік тәжірибелер арқылы жүзеге асырылады. Практика университетте алған теориялық білімді терендетуге, жүйелеуге, жалпылауға және нақтылауға, кәсіби маңызды дағдылар мен дағдыларды жетілдіруге бағытталған.

Студенттер академиялық ұтқырлық бағдарламасына қатыса отырып, оқу үдерісінде білім беру траекториясын құруға белсенді қатысады. Университетте сыртқы және ішкі академиялық ұтқырлықты ұйымдастыру студенттердің қажеттіліктері мен жеке ерекшеліктерін ескере отырып, «Қазақстан Республикасындағы Шәкәрім университетінің академиялық ұтқырлық туралы ережесі» негізінде жүзеге асырылады. Студенттерге серіктес университетті таңдауда және ұсынылған пәндерді оқу мүмкіндігін қарастыратын жеке оқу жоспарын қалыптастыруда академиялық қолдауды студенттік кеңесші және DOOP үйлестірушісі жүзеге асырады.

Университет шет мемлекеттердің 30 ЖОО-мен студенттердің сыртқы академиялық ұтқырлығы, сондай-ақ Қазақстан Республикасының 19 ЖОО-мен студенттердің ішкі академиялық ұтқырлығы бағдарламаларын іске асыру бойынша ынтымақтастық туралы келісімдер жасасты.

ЖОО тұлектерінің жұмысқа орналасу процесіне жалпы бақылауды Мансап және жұмыспен қамту басқармасының басшысы жүзеге асырады. Жыл сайын университет факультет деңгейінде және бітіруші кафедралар деңгейінде жұмысқа орналасуға жауаптыларды тағайындаиды. Жыл сайын университетте әртүрлі қызмет салаларындағы жұмыс берушілердің қатысуымен университет көлемінде бос орындар жәрменкесі өтеді. «Химия-биология» ОП деректері бойынша бірінші бітіру 2022 жылы жүзеге асырылды, онда жұмыспен қамту деңгейі 100% құрады.

Білім беру үйымдарында дуальды оқыту күндізгі оқу нысанындағы білім алушыларды кәсіптік оқыту кезеңінде оқу жоспарына сәйкес білім беру бағдарламасының модульдерінің мазмұнын ескере отырып, практикалық тәжірибе алу үшін ұйымдастырылады.

2.4 Білім беру бағдарламасын жүзеге асыратын педагогикалық ұжым туралы ақпарат

Ж ок .	Көрсеткіштер	Бірлік.	2023-2024 оқу жылы	2024-2025 жж оқу жылы	2025-2026 жж оқу жылы	2026-2027 жж оқу жылы
1	ББ ғылыми дәрежесі бар оқытушылар құрамының үлесі	%	60	60	65	65
2	Оның ішінде ООД циклінде ғылыми дәрежесі бар профессорлық-оқытушылық құрамының үлесі	%	11	11	12	12

2.5 ББ жетістіктерінің сипаттамасы

- ✓ Облыста жоғары педагогикалық білімі бар мамандарға сұраныс;
- ✓ Мемлекеттік тапсырыс бойынша оқитын, мамандығы бойынша жұмысқа орналасқан тұлектердің үлесі 100%
- ✓ Дипломның жеткілікті деңгейі; ғылыми дәрежелері мен атақтары бар штаттық оқытушылар құрамының үлесі 53% құрайды.
  - ✓ Жоғары лекциялық дағдылар мен тәлімгерлік және педагогикалық кадрлардың негізгі білімінің болуы
  - ✓ Мұғалімдердің сабакта оқытудың инновациялық әдістерін қолдануы
  - ✓ Бакалавриат пен магистратураның екі деңгейінде сабактастықтың болуы
  - ✓ Жұмыс берушілердің нақты қажеттіліктерін ескере отырып, студенттердің практикалық дағдыларын қалыптастыру
  - ✓ Зертханалық жабдықтармен және аспаптармен жабдықталған оқу зертханаларының болуы
  - ✓ Мамандық бойынша ақпараттық-кітапхана қоры толтырылған, барлық пәндер оқу, оқу, әдістемелік және ғылыми әдебиеттермен қамтамасыз етілген.
  - ✓ Қалалық емес студенттерді жатақханамен қамтамасыз ету
  - ✓ Педагогикалық ұжым мен студенттердің мәдени шараларға белсенді қатысуы

3. БӨ дамыту жоспарының негізгі міндеттері

ЖОО миссиясына сәйкес 6B01510 - Биология ББ әзірлеудің мақсаттары мен міндеттері:

- балаға әлеуметтік-педагогикалық білім мен тәрбие беру процесін жоғары деңгейде жүзеге асыра алатын педагогтың

- кәсіби даярлығын және тұлғалық дамуын қамтамасыз ету;
- еңбек нарығын кәсіби өсуге, азаматтық құндылықтарға, әлеуметтік жауапкершілікке және осы оқыту саласына қойылатын талаптарға сәйкес құзыреттерге бағытталған бәсекеге қабілетті мұғалімдермен толтыру.
  - химиялық және биологиялық білім беру жүйесінде сұранысқа ие мамандарды дамыту және қалыптастыру үшін қоғамның әлеуметтік тапсырысын орындау;
  - білім алушылардың кәсіби деңгейін арттыруға және өзін-өзі жүзеге асыруға мотивациясын қалыптастыру негізінде ұлттық және халықаралық стандарттар талаптарына сәйкес білім беру сапасын арттыру;
  - кейінгі табысты кәсіби қызмет үшін негізгі, пәндік және кәсіби құзыреттерді менгеру;
  - оқушылардың химиялық-биологиялық білім беру саласындағы ғылыми-зерттеу іс-әрекетін үйымдастыру мен жүргізуге дайындығын қалыптастыру.

4. ББ тәуекелді талдау

№	Тәуекелдердің атауы	Жою шаралары
1	Ескірген оқу-зертханалық базалар	Мемлекеттік-жекеменшік әріптестік негізінде заманауи оқу, ғылыми-зертханалық база құру, заманауи зертханалық жабдықтарды сатып алу.
2	Студенттердің қазіргі заманғы оқыту әдістерін тәжірибеде қолданудағы практикалық дағдыларының әлсіздігі.	Білім беру бағдарламасының модульдерінің мазмұнын ескере отырып, практикалық тәжірибе жинақтау үшін білім беру үйымдарында дуальді оқыту элементтерін енгізуді тәжірибеден өткізу.
3	Жұмыспен қамту деңгейінің төмендеуі	Мектептен бастап өскелең ұрпаққа кәсіптік бағдар беру жүйесін дамытуды жалғастыру (бұл жерде ЖОО түлектері де, студенттері де, оқытушылар, университеттің жұмыспен қамту орталығының мамандары және жұмыс берушілер де көмектесе алады); ББ сапаны қамтамасыз ету жүйесінің жұмыс істеуіне, оның ішінде оны фактілер негізінде жобалау мен басқаруға жүйелі мониторинг жүргізу.

4	Студенттер мен оқытушылар құрамының сыртқы және ішкі академиялық үтқырлығының жеткіліксіз дамуы	Халықаралық ғылыми ынтымақтастықты жандандыру
5	ББ үшін профессорлық-оқытушылық құрамының ғылыми дәрежесінің төмендеуі	PhD докторантурасына жас мамандарды қабылдау арқылы профессорлық-оқытушылық құрамының дәрежесін арттыру.
6	ББ дамыту жоспарлары мүдделі тараптардың аз өкілдерінің қатысуымен ашық түрде талқылануда, олардың негізінде БӘ жоспарлау мен басқаруда өзгерістер енгізуге болатын ұсыныстар мен түзетулер;	Жұмыс берушілердің нақты қажеттіліктерін ескере отырып, студенттердің практикалық дағдыларын қалыптастыру мүмкіндіктерін көңейту;
7	Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі және басқа да қорлар қаржыландыратын гранттық ғылыми жобаларды іске асыру конкурстарына педагогикалық ұжымның қатысу белсенділігінің жеткіліксіздігі;	Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі және басқа да қорлар қаржыландыратын гранттық ғылыми жобаларды іске асыру конкурстарына педагогикалық ұжымның қатысу үлесін арттыру;

5. БӘ дамыту бойынша іс-шаралар жоспары

Жо к.	Критерийлер	Күтілетін нәтижелер	Бірлік.	2023 - 2024	2024 - 2025	2025 - 2026	2026 - 2027
1-бағыт. Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету							
1.1	Жұмыс берушілердің ұсыныстарын ескере отырып, кәсіптік стандарттар негізінде білім беру бағдарламасын жаңарту	6В01510 - Биология Білім беру бағдарламасына түлектердің практикалық бағыттылығын арттыру және кәсіби құзыреттіліктерін дамыту мақсатында емтихан өткізу.	факт.	1	1	1	1

1.2	Негізгі және кәсіби құзыреттердің дамуына, еңбек нарығының талаптарына сәйкес элективті пәндердің каталогтарын мониторингілеу және жаңарту	Еңбек нарығының сұранысына сай түлектердің негізгі және кәсіби құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған элективті курсарды қосу арқылы білім беру бағдарламаларының мазмұнының сапасын арттыру.	факт.	1	1	1	1
1.3	Оқушылардың танымдық белсенділігін, коммуникативтік қабілетін дамытуға ықпал ететін заманауи оқыту технологияларын оку үрдісіне енгізу.	Танымдық белсенділікті дамытуға ықпал ететін жұмыс түрлерінің жаңалығы мен көптүрлілігін ескере отырып, оку пәндерін оқыту сапасын арттыру.	факт.	Барлық пәндер элективті компонентте р бойынша			
1.3.1	6B01510 - Биология білім беру бағдарламасы бойынша оку үдерісінде жаппай ашық онлайн курсарын (МООК) енгізу.	Оку үдерісіне пәндерді енгізу Танымдық белсенділікті дамытуға ықпал ететін жұмыс түрлерінің жаңалығы мен көптүрлілігін ескере отырып, оку пәндерін оқыту сапасын арттыру.	бірлік	1	1	1	1
1.4	Білім беру бағдарламаларын әзірлеуге, іске асырылуын сараптауға әлеуметтік серіктестер мен жұмыс берушілерді тарту	Нарық талаптары мен жұмыс берушілердің ұсыныстарын ескере отырып, ағымдағы білім беру бағдарламаларының сапасын арттыру	бірлік	2	2	2	2
1.5	Ағылшын тілінен элективті курсарды әзірлеу және енгізу	Ағылшын тіліндегі пәндерді оку үдерісіне енгізу	бірлік	-	-	-	-

1.6	Оқу үрдісінде инновациялық технологияларды қолдану бойынша семинарлар мен дөңгелек үстелдер өткізу	Оқу үрдісіне инновациялық технологияларды енгізу	бірлік	1	1	1	1
1.7	Орындалған ББ бойынша оқу, оқу-әдіstemелік және ғылыми әдебиеттерді басып шығару	Ағымдағы білім беру бағдарламаларының пәндері бойынша оқу-әдіstemелік қамтамасыз етуді жетілдіру	бірлік	2	2	3	4
1.8	Барлық деңгейдегі студенттер мен оқытушылар құрамының академиялық алмасуын дамыту мақсатында серіктес – шетелдік және отандық университеттермен келісімдер жасау	Барлық деңгейдегі студенттер мен профессорлық-оқытушылық құрамының академиялық алмасуын дамыту үшін серіктес – шетелдік және отандық университеттердің деректер базасын құру	бірлік	3	3	3	3
1.9	Серіктестік ЖОО студенттерін бір семестрге окуға шақыру, қысқа мерзімді тағылымдамадан өту, тәжірибеден өту және т.б.	Білім беру бағдарламаларының халықаралық танылуын дамыту, студенттерге арналған академиялық ұтқырлық бағдарламаларын жүзеге асыру	адамдар	-	1	1	2
1.10	Оқытушылар құрамы мен студенттердің халықаралық академиялық алмасу бағдарламаларына қатысуы	6В01510 - Биология бағытында білім беру бағдарламаларын іске асыратын шетел университеттерімен халықаралық ынтымақтастықты дамыту	адамдар	-	-	-	1

1.11	6B01510 - Биология бағыты бойынша ПОҚ және студенттердің шығыс академиялық ұтқырлығын дамыту	Шетелдің жетекші университеттерінде үқсас бағдарламаларды енгізу тәжірибесін пайдалану негізінде білім беру бағдарламасын жетілдіру	адам дар	4	5	6	6
------	--	---	----------	---	---	---	---

Бағыт 2. Факультет

2.1	5 жылда бір рет білім беру бағдарламаларын іске асыру үшін ғылыми-педагогикалық кадрлардың көсіби деңгейін көтеру және даярлау	Республикалық және халықаралық деңгейде біліктілігін арттырудан өткен профессорлық-оқытушылық құрамның улесі кемінде 20% құрайды.	адам дар	3	4	4	5
2.2	Педагогикалық кадрлардың біліктілігін арттырудан, қайта даярлаудан, халықаралық деңгейде тағылымдамадан өту	Кемінде 2 оқытушының біліктілігін арттыру бағдарламасы бойынша педагогикалық кадрларды халықаралық деңгейде қайта даярлау, тағылымдамадан өтуі	адам дар	1	1	2	2
2.3	Web of Science және Scopus деректер базасы арқылы индекстелген халықаралық басылымдарда профессорлық-оқытушылық құрамның енбектерінің жарияланымдарын насиҳаттау	Web of Science және Scopus деректер базаларымен индекстелген басылымдарда ғылыми зерттеулердің нәтижелерін жариялаған профессорлық-оқытушылық құрамның улесін ұлғайту – педагогикалық қызыметкерлердің жалпы санынан кемінде 30 %	%	30	30	30	30

2.4	Оқыту және ғылыми қызметке тәжірибелік қызмет саласындағы мамандарды тарту	Практикердің білім беру бағдарламаларын іске асыруға қатысу (мамандардың кемінде 20%)	%	20	20	20	20
-----	--	---	---	----	----	----	----

Бағыт 3. Білім беру бағдарламаларын интернационалдандыру

3.1	Шетелдік жоғары окуорындарымен халықаралық ынтымақтастық туралы келісімдер жасау	Бірлескен жобаларды жүзеге асыру, шетелдік серіктестермен ғылыми басылымдар дайындау, студенттердің ғылыми тағылымдамадан өтуіне негіз жасау.	бірлік	5	5	6	6
3.2	6B01510 - Биология білім беру бағдарламасы бойынша шетел студенттерін оқуға тарту	Шетелдік студенттердің санын көбейту	адамдар	1	1	2	3
3.3	Халықаралық серіктестермен бірлескен ғылыми-тәжірибелік ішшараларды ұйымдастыру	ПОҚ-ның ғылыми және ғылыми-әдістемелік қызметінің тиімділігін арттыру, шетелдік серіктестермен тәжірибе алмасу	бірлік	1	1	2	2

3.4	Магистрлік жобалар мен диссертациялар бойынша дәрістер мен консультациялар үшін шетелдік мамандарды шақыру	Білім беру бағдарламаларын іске асыруда шетелдік мамандардың тәжірибесін енгізу негізінде білім беру бағдарламаларының мазмұндық құрамдас бөлігін жетілдіру	бірлік	-	1	1	1
3.5	Білім беру бағдарламаларын іске асыруға негұрлым білікті шетелдік мамандарды тарту мақсатында жетекші шетелдік ғылыми және білім беру үйімдарымен ынтымақтастықты кеңейту	Жетекші ЖОО тәжірибесіне сәйкес негізгі және кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру	адамдар	-	-	-	-

Бағыт 4. Логистика және цифрландыру

4.1	Кабинеттерді оқытуудың техникалық құралдарымен кезең-кезеңімен жабдықтау (проекторлар, интерактивті панельдер, мультимедиялық тақталар, көп функциялы құрылғылар, веб-камера, проектор экраны және т.б.)	Кафедраға бекітілген оқу кабинеттерін техникалық оқу құралдарымен (проекторлар, панельдер, интерактивті және мультимедиялық тақталар, көп функционалды құрылғылар, веб-камера, проектор экраны және т.б.) жабдықтау.	бірлік	1	1	2	2
4.2	Оқу процесін автоматтандыруды жүзеге асыру (тестілеу, сессияны басқару, студенттер контингентінің қозғалысы, деканат, кафедра, профессорлық-оқытушылар құрамының жүктемесі, сабак кестесі, кітапхана, силлабустар)	Оқу процесін автоматтандыруға негізделген ақпаратты басқару (тестілеу, сессияны басқару, студенттердің қозғалысы, деканат, кафедра, профессорлық-оқытушылар құрамының жүктемесі, сабак кестесі, кітапхана, силлабустар)	факт.	Барлық ЭАБЖ	Барлық ЭАБЖ	Барлық ЭАБЖ	Барлық ЭАБЖ

4.3	ПОҚ және студенттердің, профессорлық-оқытушылық құрамның (мақалалар, монографиялар және т.б.) ғылыми зерттеулерінің нәтижелерінің толық мәтінді деректер қорын толықтыру.	Ғалымдардың ғылыми жұмыстарының нәтижелерінің, профессорлық-оқытушылық құрам мен студенттердің, профессорлық-оқытушылық құрамның зерттеулерінің (мақалалар, монографиялар және т.б.) санының артуы.	бірлік	1	2	2	2
4.4	Ғылыми және оқу әдебиеті қорын, оның ішінде ағымдағы білім беру бағдарламалары бойынша электронды тасымалдаушыларда көнегейту	Заманауи білім беру және ақпараттық ресурстар негізінде, оның ішінде электронды тасымалдағыштарда білім беру бағдарламаларын іске асыруды қамтамасыз ету	%	100	100	100	100
4.5	Факультет сайтының толтырылуын және жетілдірілуін бақылау	Білім беру бағдарламаларын жүзеге асырудың әртүрлі аспектілері бойынша факультеттің веб-сайтын қалыптастыру.	%	100	100	100	100

Кафедра менгерушісі

Рахымжанова А.М., PhD

ҚАРАСТЫРЫЛДЫ

ЖМФ сапасын қамтамасыз ету жөніндегі комиссия отырысында
№ 6 хаттама « 06 » маусым 2023 ж.

Комиссия Төрағасы Б. Жолдасова Желдыбаева Б.С.

КЕЛІСІЛДІ

Факультет деканы

Мукаев Ж.Т.

« 06 » 06

